

Naar een nationaal importverbod op honden- en kattenbont

Handreiking van de SP
aan de minister
van Landbouw, Natuur
en Voedselkwaliteit

Naar een nationaal importverbod op honden- en kattenbont

**Handreiking van de SP
aan de minister
van Landbouw, Natuur
en Voedselkwaliteit**

**Krista van Velzen
SP Tweede-Kamerfractie**

**Foto omslag: Human Society of the United States
Opmaak: SP
juni 2004**

Inhoud

1. Samenvatting	4
2. Achtergrond: waarom een verbod op honden- en kattenbont?	5
3. Het wetsvoorstel	6
4. Plan voor handhaving van het verbod	7
5. Tenslotte	9
BIJLAGE 1: HONDEN- EN KATTENBONT IN NEDERLAND	10
BIJLAGE 2: GEZONDHEIDSRISICO'S VAN HONDEN- EN KATTENBONT	13
BIJLAGE 3: DE MOTIE VAN VELZEN C.S.	15
BIJLAGE 4: STEMMINGEN OVER DE MOTIE VAN VELZEN C.S.	16
BIJLAGE 5: BRIEF MINISTER OVER UITVOERING MOTIE VAN VELZEN	17
BIJLAGE 6: HET AMERIKAANSE IMPORTVERBOD	25
BIJLAGE 7: HET ITALIAANSE IMPORTVERBOD	29
BIJLAGE 8: HET BELGISCHE WETSVOORSTEL	31
BIJLAGE 9: HET AMERIKAANSE HANDHAVINGSPLAN	32
BIJLAGE 10: NEDERLANDSE BEDRIJVEN WAAR IN HET VERLEDEN PRODUCTEN MET HONDEN- EN KATTENBONT ZIJN AANGETROFFEN	33
BIJLAGE 11: MOBIEL DNA-LABORATORIUM (SIAM)	34
BIJLAGE 12: OVERIGE CONTACTEN	34

1. Samenvatting

Deze notitie presenteert een plan van aanpak voor het instellen van een nationaal importverbod op honden- en kattenbont. De SP ontwikkelde dit plan op verzoek van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Het plan biedt wetsartikelen, handhavingstrategieën, achtergrondinformatie en adressen waarmee de minister eindelijk aan de slag kan om de aangenomen motie Van Velzen uit te voeren en eindelijk een einde te maken aan de gruwelijke handel in honden- en kattenbont in Nederland.

Bij het opstellen van het in de motie gevraagde wetsvoorstel kan voorbeeld genomen worden aan de reeds bestaande verboden in de Verenigde Staten, Italië, België en Denemarken. Het Amerikaanse verbod verdient de meeste aandacht: het is ontwikkeld in samenwerking met de bontindustrie en heeft sinds 2000 zijn waarde in de praktijk bewezen.

De handhaving van het importverbod kan gebaseerd worden op een combinatie van:

- Het handhavingsplan van de Amerikaanse douaneautoriteiten (procedures, trainingsprogramma's, apparatuur, personeel)
- Zelfregulering door het bedrijfsleven
- Een risicobenadering bij controle-activiteiten op basis van inzicht in de handel (database malafide handelaren)
- DNA-tests door een mobiel laboratorium (SIAM)
- Een meldlijn voor consumenten.

In het vervolg van deze notitie worden deze punten uitgewerkt.

Bij het ontwikkelen van deze notitie is dankbaar gebruik gemaakt van de diensten van Stichting Bont voor Dieren.

2. Achtergrond: waarom een verbod op honden- en kattenbont?

In China en andere Aziatische landen worden jaarlijks twee miljoen honden en katten onder de meest erbarmelijke omstandigheden gefokt en gedood voor hun vacht. Filmbeelden laten zien hoe de dieren gekooïd of vastgebonden in donkere schuren leven, en vaak levend gevild worden. Sinds de Verenigde Staten in 2000 een importverbod instelden, wordt het merendeel van dit bont geëxporteerd naar Europa.

Ook in Nederland is zowel honden- als kattenbont aangetroffen, onder andere in jassen, kragen, mutsen, speelgoed, kattenspeeltjes en dekens. Dit blijkt uit DNA-onderzoek door het Academisch Medisch Centrum in Amsterdam in opdracht van Bont voor Dieren (zie bijlage 1).

De herkomst van het bont wordt op etiketten en vrachtbrieven verhuld door benamingen als konijn, Chinese wilde hond, Sobaki (een fantasienaam) of Gae-wolf (Gae is Koreaans voor hond). Een logische maar onacceptabele vorm van consumentenmisleiding; consumenten zouden nooit willens en wetens honden- en kattenbont kopen.

Naast morele bezwaren tegen deze gruwelijke vorm van dierenleed en tegen de misleiding van de consument, spelen er ook risico's voor de volksgezondheid. De alom bekende poezenfiguurtjes, nota bene bedoeld voor kinderen, geven drie tot vijf keer de wettelijk toegestane hoeveelheid chroom af (zie bijlage 2).

In november 2003 nam de Tweede Kamer de motie Van Velzen aan die de regering oproept om de import van honden- en kattenbont in Nederland te verbieden (Kamerstuk 29200 XIV nr. 29; zie bijlagen 3 en 4). Landbouwminister Veerman gaf aan dit verbod omwille van de handhaafbaarheid liever in Europees verband te willen regelen. Verantwoordelijk Commissaris Byrne wil hiertoe echter niet overgaan, ondanks dat vrijwel alle lidstaten vóór een dergelijk verbod zijn (brief minister dd. 9 december 2003; Kamerstuk 21501-32 nr. 58; zie bijlage 5).

Nederland zal dus in navolging van Italië, België en Denemarken een nationaal importverbod moeten instellen. Minister Veerman verzocht mij mijn ideeën hierover uit te werken en aan hem voor te leggen. Deze notitie bevat naar mijn idee alle elementen die nodig zijn om tot een handhaafbaar nationaal importverbod op honden- en kattenbont te komen. Het is een handreiking van de SP aan de regering om aan de motie Van Velzen te voldoen.

3. Het wetsvoorstel

Bij het opstellen van het wettelijke verbod op import van en handel in honden- en kattenbont kan een voorbeeld genomen worden aan:

- Het Amerikaanse verbod van november 2000 (zie bijlage 6)
- Het Italiaanse verbod van december 2001 (zie bijlage 7)
- Het Belgische verbod dat dit jaar wordt ingevoerd (zie bijlage 8)
- Het Deense verbod dat dit jaar wordt ingevoerd.

Het Amerikaanse verbod verdient de meeste aandacht omdat het in samenwerking met de bont-industrie is ontwikkeld en zijn waarde in de praktijk heeft bewezen. Door de nadruk te leggen op bescherming van de consument tegen misleiding, leunt het Amerikaanse verbod sterk op zelf-regulering door de industrie. Een kopie van de Amerikaanse wet is bijgevoegd in bijlage 6.

Het Belgische verbod op de handel in honden- en kattenbont wordt in drie stappen ingevoerd. De eerste stap is een Ministerieel Besluit waarmee de invoer van honden- en kattenbont onderhavig gekoppeld wordt aan een vergunningsstelsel. De tweede stap is een Koninklijk Besluit waarmee etikettering van honden- en kattenbont verplicht wordt gesteld. De derde en laatste stap is een daadwerkelijk wettelijk verbod op handel in honden- en kattenbont. Een kopie van het Belgische wetsvoorstel, dat in ontwikkeling is, kan te zijner tijd verkregen worden via de adressen die zijn bijgevoegd in bijlage 8.

4. Plan voor handhaving van het verbod

Het wetsvoorstel dient vergezeld te gaan van een plan voor handhaving. Een dergelijk plan kan door de betreffende autoriteiten (douane, AID) ontwikkeld worden op basis van de volgende vijf elementen.

4.1. Uitvoeringsplan

Het 'Plan for Enforcement' van de US Customs is het uitvoeringsplan waarmee de Amerikaanse autoriteiten het importverbod hebben geïmplementeerd. Dit plan noemt de procedures, trainingsactiviteiten, apparatuur en personeel die noodzakelijk zijn voor de handhaving van het verbod. De minister kan een kopie van dit handhavingplan verkrijgen door het internationaal protocol aan te vragen bij afdeling International Affairs van de US Customs and Border Protection. Adressen zijn bijgevoegd in bijlage 9.

4.2. Zelfregulering door het bedrijfsleven

De kracht van het Amerikaanse verbod is, dat het aanzet tot zelfregulering door de bontindustrie. Op basis van het 'debarment provision,' zoals verwoord in artikel 308 (c) (1) (B) van de wet, kan aan bedrijven een totaal handelsverbod opgelegd worden indien zij het verbod op handel in honden- en kattenbont systematisch overtreden. In de praktijk blijkt hier een krachtige preventieve werking vanuit te gaan. Om hun handel niet in gevaar te brengen, gaan bedrijven over tot striktere controle op hun leveranciers en betere communicatie met de consument.

4.3. Risicobenadering bij controle

Door een risicobenadering bij de controle te hanteren, wordt een efficiënte inzet van middelen gewaarborgd. Een dergelijke risicobenadering moet gebaseerd zijn op inzicht in de handelstromen in honden- en kattenbont. Zo dient bijvoorbeeld de bonthandel uit Hongkong als risicovol gekenmerkt te worden. Door een database op te bouwen over internationale handelaren die in het

Naar een nationaal importverbod op honden- en kattenbont

verleden honden- en kattenbont naar Nederland cq. Europa hebben geëxporteerd, kan de risicobenadering ontwikkeld worden. Naast informatie-uitwisseling met de douaneautoriteiten in de ons omringende landen, kan informatie verkregen worden bij de Nederlandse winkeliers waar in het verleden producten met honden- en kattenbont zijn aangetroffen. Een lijst van deze winkeliers is opgenomen in bijlage 10.

4.4. Detectiemethode

Experts kunnen op het blote oog verdachte bontartikelen selecteren. Maar de daadwerkelijke bepaling of een product honden- of kattenbont bevat, dient te gebeuren door middel van een DNA-test. Hiervoor is in Duitsland de zogenaamde SIAM methode ontwikkeld, een mobiel laboratorium dat garant staat voor snelheid, precisie en een acceptabele kostprijs. Meer informatie is bijgevoegd in bijlage 11.

4.5. Meldlijn voor consumenten

De (tijdelijke) instelling van een meldlijn waar consumenten aangifte kunnen doen van verdachte producten kan een effectief instrument zijn om inzicht te verkrijgen in de handel in honden- en kattenbont en zodoende de database op te bouwen. Ook kan de meldlijn dienen voor handhaving en voor het geven van informatie aan de consumenten, zoals in de Verenigde Staten het geval is. Goede tips worden daar beloond met geld.

5. Tenslotte

De Verenigde Staten tonen sinds 2000 aan dat een importverbod op honden- en kattenbont niet alleen handhaafbaar is, maar ook kan rekenen op de welbegrepen medewerking van de bontindustrie. Het verbod rekt niet alleen af met een gruwelijke vorm van dierenleed, maar beschermt bovendien de industrie tegen malafide handelaren en de consument tegen misleiding en gezondheidsrisico's. Gegeven de brede maatschappelijke steun dient ook Nederland zo snel mogelijk tot een importverbod over te gaan. Deze notitie reikt daartoe alle benodigde elementen. Nu is het in de woorden van premier Balkenende *'time to stop talking and start walking'*.

BIJLAGE 1: HONDEN- EN KATTENBONT IN NEDERLAND

Datum: 09-04-2002

DNA-onderzoek toont hondenbont in Nederlandse winkels aan

In Nederlandse winkels wordt hondenbont verkocht. Dit is de uitkomst van DNA-onderzoek uitgevoerd door het Academisch Medisch Centrum in Amsterdam in opdracht van Bont voor Dieren. Modeketen Didi verkocht afgelopen winter truien versierd met bontpompoenen die gemaakt zijn van hondenbont. Bij navraag door Bont voor Dieren beweerde Didi dat het hierbij gaat om konijnenbont. Het onderzoek toont aan dat producenten liegen over de herkomst van het bont dat zij verkopen. Konijnenbont wordt dikwijls ingezet als dekmantel voor huisdierenbont. Bont voor Dieren roept Europarlementariërs op vóór 16 april een verklaring te tekenen waarin de Europese Commissie wordt verzocht om een handelsverbod in honden- en kattenhuiden.

De steekproef omvat 95 artikelen waarin bont is verwerkt, waaronder kattenspeeltjes, haaraccessoires, kleding en beeldjes bekleed met bont. Van vijf artikelen is aangetoond dat ze gemaakt zijn van hondenbont. Het betreft naast de Didi-trui, twee poezenbeeldjes (o.a. geleverd door cadeaufirma Ten Bos uit Leidschendam), een haarelastiek met bontbal en een katten-speeltje (een zogeheten bontmuis van het merk Van Riel Distripet).

Elk jaar worden in Azië 2 miljoen honden en katten op afschuwelijke wijze gedood voor hun vacht. In Aziatische landen zoals China, de Filipijnen, Korea en Thailand worden honden en katten onder erbarmelijke omstandigheden gefokt. De dieren worden op gruwelijke wijze doodgeslagen, doodgestoken of gewurgd. Dikwijls worden ze nog levend gevild. Het leer en bont wordt over de hele wereld verhandeld, inclusief Europa. Vooral Duitse herders en Sint Bernard honden worden slachtoffer van de bonthandel. De Verenigde Staten kondigde in 2000 al een handelsverbod af voor huisdierenbont.

Productinformatie ontbreekt bij bontartikelen afkomstig uit het Verre Oosten meestal volledig. Als er al een indicatie over de herkomst wordt gegeven gebeurt dat in verhullende benamingen zoals Gae-wolf of Chinese wilde hond. Een artikel wordt nooit aangeduid met honden- of kattenbont.

Hieruit blijkt dat producenten zich er terdege van bewust zijn dat consumenten geen producten kopen als het van huisdierenbont gemaakt is. Dit DNA-onderzoek toont de leugens aan van de bonthandel over de herkomst van hun producten.

Volgens de onderzoekers van het AMC is het aangetroffen hondenbont slechts het topje van de ijsberg. Onderzoeker dr. T. van der Kuyl: 'Uit veel bont is geen DNA meer te isoleren. Na de dood van een dier breekt het DNA af en bont ondergaat ook nog eens vele bewerkingen waardoor DNA verder verdwijnt. Het wil dus niet zeggen dat niet nog meer bontitems gemaakt zijn van honden- of kattenbont. Het onderzoek toont aan dat het hondenbont in allerlei producten wordt verwerkt.' Bont voor Dieren roept op tot een Europees importverbod voor producten van honden en katten. Dit verbod kan gehandhaafd worden met een verplicht DNA certificaat als importvereiste. De informatie die producenten nu leveren is absoluut onbetrouwbaar. Producenten en leveranciers beweren maar al te graag dat het artikelen van imitatiebont betreft of van konijnenbont.

Bron: <http://www.bontvoordieren.nl/nieuws.php?item=2&id=33>

Academisch Medisch Centrum

Universiteit van Amsterdam

Verslag DNA genotypering bontitems t.b.v. Bont voor Dieren dd 12-4-'02

Geanalyseerd in totaal: 93 bontitems (10 in een pilot-studie, daarna 83 items, voor een beschrijving van de items: database Bont voor Dieren).

Analyse methode: (1) DNA isolatie uit fragment bontitem, (2) DNA vermenigvuldiging d.m.v. PCR (polymerase chain reaction), target-sequentie is een deel van het mitochondriale 12S rRNA gen, dit DNA fragment is zeer geschikt voor soortherkenning (genotypering). De PCR-primers die gebruikt werden zijn specifiek ontwikkeld om honden- (genus *Canis*) danwel katten (genus *Felis*)-DNA te vermenigvuldigen. In de pilot-studie werd gebruik gemaakt van algemene primers, echter het bezwaar hiervan is dat die elke vervulling (vooral met menselijk DNA) ook vermenigvuldigen, wat o.a. aanleiding gaf tot vals-positieve resultaten. (3) Was het PCR-resultaat positief, dan werd het DNA-fragment gesequenced voor de definitieve uitslag. De verkregen DNA sequentie werd vergeleken met een grote DNA-database (GenBank in de U.S.A. (www.ncbi.nlm.nih.gov)). Voor een positieve identificatie moet de sequentie 100% overeenkomen met een bekende sequentie in de database. De DNA-sequentie van het onderzochte fragment is verschillend, en duidelijk herkenbaar, voor verschillende soorten zoals hond, kat en konijn.

Resultaten: Van de 83 items uit de grote studie gaven 5 items een positief PCR-resultaat (4.1%), waarvan 1 vals-positief bleek na de sequentie-analyse, en vier een correcte sequentie gaven.

De in totaal 93 items gaven de volgende resultaten:

1. katten-DNA werd niet aangetroffen
2. honden-DNA werd aangetroffen in 5 bontitems
3. 1 item bevatte coyote-DNA, (no. 66, Parka met bontrand)

Specificatie Items die positief waren voor honden (*Canis*) DNA:

1. Bontmuis met roze oren en veren staart, kattenspeeltje, no. 2 (Van Riel Distripet/International Pet Trade Service, Waalwijk)
2. Rode bontbal met elastiek voor in het haar, no. 9 (ILMO)
3. Bruine trui met bontbolletjes, no. 75 (Didi/Coltex BV)
4. Twee liggende sierkatjes in mand, no. 78 (Cadeaufirma Ten Bos te Leidschendam)
5. Als 4, no 79 (Cadeaufirma Ten Bos te Leidschendam)

Opmerking:

Bont is een hevig bewerkt materiaal, en daardoor is het meestal onmogelijk er nog DNA uit te isoleren (DNA wordt afgebroken direct na de dood van het dier, en tijdens de bewerking van de huid). De lage scoringsgraad heeft daar voornamelijk mee te maken. Het betekent dus niet dat andere items niet van honden-, of kattenbont gemaakt zouden kunnen zijn, maar meer dat het DNA niet meer aan te tonen is.

Dr. Tonja van der Kuyf

Academisch Medisch Centrum
Universiteit van Amsterdam
Meibergdreef 15
1105 AZ Amsterdam

BIJLAGE 2: GEZONDHEIDSRISICO'S VAN HONDEN- EN KATTENBONT

Datum: 08-12-2003

3 tot 5 maal toegestane hoeveelheid chroom in poezenbeeldjes

Amsterdam, 8 december 2003 – Onderzoek in een wetenschappelijk laboratorium in opdracht van Bont voor Dieren heeft aangetoond dat bij speelgoedartikelen van hondenbont sprake is van een verhoogd chroomgehalte. De alom bekende poezenfiguurtjes, afkomstig uit het Verre Oosten, geven drie tot vijf keer de wettelijk toegestane hoeveelheid chroom af. Een kattenspeeltje van bont, een zogeheten bontmuis zelfs bijna zes maal de toegestane hoeveelheid. Twee van deze artikelen zijn gemaakt van hondenbont. De decoratieve poezenbeeldjes worden vaak aan kinderen gegeven als speelgoed. Chroom is giftig bij inname door de mond, dit kan bijvoorbeeld gebeuren als het artikel in de hand genomen wordt en er daarna contact is met de mond. Maar ook bij rechtstreeks contact wat vooral bij kinderen kan optreden.

Nederlandse Europarlementariërs reageren geschokt op de onderzoeksresultaten: Alexander de Roo (GroenLinks Europese fractie): 'Ik ben verbaasd over het feit dat er zo ontzettend veel chroom in die bontproducten uit het Verre Oosten zit. We zijn nu net bezig met nieuwe Europese wetgeving om gevaarlijke stoffen als chroom en cadmium in producten terug te dringen. Dit is voor Europa reden te meer om de import van honden- en kattenbont te verbieden.' Bob van den Bos (D66 Europese fractie): 'Dit is een extra reden om het gebruik van honden- en kattenbont onmiddellijk te verbieden. Het veroorzaakt niet alleen heel veel dierenleed, maar is nu nog giftig ook. Ik zal met extra overtuiging actie voeren in het Europees Parlement om handtekeningen te verzamelen om de Europese Commissie onder druk te zetten.'

Op dit moment kunnen Europarlementariërs een verklaring ondertekenen waarin de Europese Commissie de opdracht krijgt een Europees verbod in te stellen op de import van en handel in honden- en kattenbont. De Europese Commissie moet maatregelen nemen als de meerderheid van het Europees Parlement (314 van de 626) dat wil. Slechts de helft van de 31 Nederlandse MEP's heeft de verklaring tot nu toe getekend.

Bij het bewerken van bont wordt gewerkt met zeer giftige, milieubelastende stoffen waaronder chroom. Het op de Warenwet gestoelde Speelgoedbesluit bepaalt dat speelgoed maximaal 60 mg/kg aan chroom mag afgeven. Uit het onderzoek blijkt dat een poezenfiguurtje in een mandje 290 mg/kg bevat (vijf maal zoveel als toegestaan). Een poezenbeeldje zonder mandje: 190 mg/kg en een poezenspeeltje een 'bontmuis': 350 mg/kg (zes maal zoveel als toegestaan). De gevolgen voor de gezondheid kunnen ernstig zijn omdat chroom de DNA-structuur aantast. Hoewel de bewuste poezenfiguurtjes niet specifiek als speelgoed worden verkocht, zijn het juist kinderen die een dergelijke 'poes' kado krijgen als substituuut voor een echte kat.

De uitkomsten van dit laboratoriumonderzoek tonen aan dat honden- en kattenbont uit het Verre Oosten niet alleen verkregen wordt ten koste van heel veel dierenleed maar dat deze producten door de afgifte van vele malen de toegestane hoeveelheid chroom ook een gevaar opleveren voor de gezondheid van mensen.

Op 4 november jl. heeft de overgrote meerderheid van de Tweede Kamer voor een verbod op de handel in en import van honden- en kattenbont gestemd. Dit, in navolging van landen als de Verenigde Staten, Italië en Denemarken. Productinformatie ontbreekt bij bontartikelen afkomstig uit het Verre Oosten meestal volledig. Als er al een indicatie over de herkomst wordt gegeven gebeurt dat in verhullende benamingen zoals Gae-wolf of Chinese wilde hond. Een artikel wordt nooit aangeduid met honden- of kattenbont. Naast deze consumentenmisleiding is de giftigheid van het product een extra reden om zo snel mogelijk een handels- en importverbod in te stellen op producten van honden en katten.

Bron: <http://www.bontvoordieren.nl/nieuws.php?item=2&id=47>

Datum
8 december 2003

Onze referentie
0931/04 GMB/0020

Blad
2/2

Analyse rapport

Gevraagd onderzoek   Gehalte extraheerbaar chroom in 3 monsters bepaald,
volgens de methode beschreven in het speelgoedbesluit
NEN-EN 71-3: 1994

Opdrachtgever   Stichting Bont voor Dieren in Amsterdam

Monsteromschrijving   zie resultaten

TNO project nummer   010.53012/01.47.01

Monstergroep nummer   100059037

TNO monsternummer   zie resultaten

Datum ontvangst   14 november 2003

Toegepaste methode

Van de monsters is het bont, conform de methode beschreven in het speelgoedbesluit NEN-EN 71-3: 1994, geëxtraheerd met verdund zoutzuur gedurende 1 uur bij 37 °C. In het verkregen extract is het gehalte extraheerbaar chroom bepaald met behulp van inductief gekoppeld plasma atomaire emissie spectrometrie (ICP-AES).

Resultaten

Code TNO	Code opdrachtgever	Gehalte extraheerbaar chroom (mg/kg)
0931/04/1246	Mandje met 2 katten	290
0931/04/1247	Muisje (bestaat uit wit en zwart bont)	350
0931/04/1248	2 Katten nr. 78	190
Aantoonbaarheidsgrens (3s)		1,0

De opgegeven aantoonbaarheidsgrens is gedefinieerd als 3 keer de standaarddeviatie van het gemiddelde gehalte van een blanco-oplossing.

Mw. Ing. H.P.M. de Haan
Projectleider Trace Elements
Datum: 8 december 2003

Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2003–2004

29 200 XIV

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (XIV) voor het jaar 2004

Nr. 29

MOTIE VAN HET LID VAN VELZEN C.S.

Voorgesteld 30 oktober 2003

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende, dat er in Nederland producten worden geïmporteerd waarin honden- en/of kattenbont is verwerkt;

constaterende, dat Denemarken en Italië al een nationaal verbod hebben ingevoerd op het importeren van bont, afkomstig van deze diersoorten en dat een dergelijk verbod in voorbereiding is in Zweden;

verzoekt de regering het importeren van en de handel in honden- en kattenbont en van producten waarin dit is verwerkt, te verbieden,

en gaat over tot de orde van de dag.

Van Velzen
Van den Brand
Van der Ham
Kruijsen

Samsom

regering om de bewoners van Spaarndam te helpen door een vliegroule te verleggen. Daar zijn wij voor. Het was een belangrijk punt in het debat en het is door de staatssecretaris in datzelfde debat overgenomen. Tot zover is de motie dus overbodig. Daarnaast vraagt de motie expliciet om voorlopig niets te veranderen waarvan bewoners profijt zouden kunnen hebben. De Partij van de Arbeid wil juist de bescherming van de omwonenden van Schiphol verder verbeteren, en stemt dus tegen deze motie.

In stemming komt de motie-Duyvendak c.s. (26959, nr. 46).

□

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA, D66, de ChristenUnie en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Duyvendak/Samsom (26959, nr. 47).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA, D66 en de ChristenUnie voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Haverkamp c.s. (26959, nr. 49).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van het CDA, de VVD, de SGP en de LPF voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Wijziging van de Wet op de omzetbelasting 1968 met het oog op de vereenvoudiging, modernisering en harmonisering van de ter zake van de facturering geldende voorwaarden op het gebied van de belasting over de toegevoegde waarde (richtlijn facturering) (29036)**,
- over;
- de motie-Van Vroonhoven-Kok c.s. over regelgeving in fiscale implementatiewetten (29036, nr. 7).

(Zie vergadering van 30 oktober 2003.)

De artikelen I en II en de beweegreden worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer dat het wetsvoorstel met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie Van Vroonhoven-Kok c.s. (29036, nr. 7).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, D66, de VVD, het CDA, de ChristenUnie, de SGP en de LPF voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Vaststelling van de begrotingsstaat van het BTW-compensatiefonds voor het jaar 2004 (29200-G)**.

(Zie vergadering van 8 oktober 2003.)

De artikelen 1 t/m 3, de begrotingsstaat en de beweegreden worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer dat het wetsvoorstel met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** over moties, ingediend bij het debat over de **begroting van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit**,

- weten:
- de motie-Koopmans c.s. over de klassieke veredeling (29200-XIV, nr. 24);
- de motie-Schreijer-Pierik/Koopmans over agrarisch en particulier natuurbeheer (29200-XIV, nr. 26);
- de motie-Schreijer-Pierik/Koopmans over middelen voor het landinrichtingsinstrument (29200-XIV, nr. 27);
- de motie-Van Velzen over fiscale maatregelen in verband met de biologische landbouw (29200-XIV, nr. 28);

- de motie-Van Velzen c.s. over honden- en kattenbont (29200-XIV, nr. 29);
- de motie-Van Velzen over verduurzaming van handel in landbouwproducten (29200-XIV, nr. 30);
- de motie-Oplaat c.s. over gelijke bekostiging van AOC's en ROC's (29200-XIV, nr. 31);
- de motie-Van den Brink c.s. over het coupeerverbod voor schapen (29200-XIV, nr. 33);
- de motie-Van den Brink/Oplaat over roostervloeren (29200-XIV, nr. 34);
- de motie-Van der Ham c.s. over het agrocluster (29200-XIV, nr. 35);
- de motie-Van den Brand over knelpunten bij invulling van de EHS (29200-XIV, nr. 37);
- de motie-Van den Brand c.s. over wandelrecreatie op terreinen met agrarisch natuurbeheer (29200-XIV, nr. 38).

(Zie vergadering van 30 oktober 2003.)

De **voorzitter**: De motie-Schreijer-Pierik/Koopmans (29200-XIV, nr. 27) wordt ingetrokken.

In stemming komt de motie-Koopmans c.s. (29200-XIV, nr. 24).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Schreijer-Pierik/Koopmans (29200-XIV, nr. 26).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van D66, de VVD, het CDA, de ChristenUnie, de SGP en de LPF voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van Velzen (29200-XIV, nr. 28).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA, de ChristenUnie en D66 voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Velzen (29200-XIV, nr. 29).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van

Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2003–2004

21 501-32

Landbouw- en Visserijraad

Nr. 58

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 9 december 2003

Op 17 november jongstleden vond in Brussel een vergadering plaats van de ministers van Landbouw en Visserij van de Europese Unie. Hierbij doe ik u verslag van deze Landbouw- en Visserijraad.

Wat de landbouwpunten betreft heeft de Raad onder meer een oriënterend debat gevoerd over de Mededeling van de Commissie over de hervorming van de gemeenschappelijke marktordeningen voor olijfolie, tabak, katoen en suiker. Wat suiker betreft bleek zich uit de eerste reacties nog geen eenduidige richting af te tekenen voor de hervorming van de sector. Bij de drie zogenaamde mediterrane producten tekende zich een duidelijke tweedeling af tussen de producerende en niet-producerende lidstaten. De Raad heeft ook gedebatteerd over het Commissievoorstel voor officiële controles van diervoeders en levensmiddelen. Verder heeft de Commissie de Raad geïnformeerd over de stand van zaken aangaande het voorstel tot vaststelling van een systeem voor identificatie en registratie van schapen en geiten. Denemarken en Nederland deden in een gezamenlijk initiatief een oproep aan de Commissie om op communautair niveau te komen tot een verbod op de import van honden en kattenbont. Deze oproep kon rekenen op brede steun van de Raad. De Commissie ziet echter geen communautaire rechtsgrondslag voor een totaal importverbod van deze producten.

Op het gebied van vis heeft de Raad opnieuw gedebatteerd over de herstelplannen voor kabeljauw en heek, waarbij de Commissaris tevens een toelichting heeft gegeven op de adviezen voor TAC's en quota. Verder heeft de Raad zonder debat een politiek akkoord bereikt over de voorlopige toepassing van het gewijzigde vierde visserijprotocol met Groenland.

A-punten

De Raad heeft voor zover het landbouw en visserij aangaat, een zevental voorstellen van de Europese Commissie als zogenaamd A-punt, dat wil zeggen zonder discussie, aangenomen. Voor een overzicht van deze voorstellen wil ik verwijzen naar de bijlage.

TAC/Quota – Herstelmaatregelen kabeljauw en heek

De Raad heeft opnieuw gedebatteerd over de herstelplannen voor kabeljauw en heek, waarbij de Commissaris tevens een toelichting heeft gegeven op de adviezen voor TAC's en quota.

Commissaris Fischler heeft nogmaals de noodzaak en urgentie van besluitvorming over het structurele herstelplan voor kabeljauw benadrukt. Ik heb in het debat mijn steun uitgesproken voor de hoofdlijnen van de meerjarige TAC-strategie. Ook andere betrokken lidstaten steunen de uitgangspunten voor deze strategie. Ten aanzien van het inspanningsinstrument in de herstelstrategie is een meerderheid van de Raad van mening dat dit instrument nog verder uitwerking behoeft. Commissaris Fischler heeft in dit licht aangegeven dat hij een voorstel voor verlenging tot einde 2004 van het tijdelijke zeedagenregime (de zogenaamde Annex XVII) zal presenteren, waarin aanpassingen worden voorgesteld om betere naleving en handhaving te garanderen. Een meerderheid van de Raad reageerde positief op dit initiatief.

In relatie tot de TAC-adviezen gaf Commissaris Fischler aan dat de bestanden er in het algemeen slecht voorstaan (met uitzondering van enkele pelagische en schelpdierbestanden). De lijst van bestanden met een hersteladvies is nog langer geworden, dit maakt de adoptie van herstelplannen nog meer noodzakelijk, aldus de Commissaris, die instemt met de door ICES op de voorgrond geplaatste gemengde benadering van de visserij. Vanuit de Raad is in het algemeen afwachtend gereageerd, in afwachting van de concrete TAC-voorstellen van de Commissie. In het debat heb ik gewezen op de ernst van het advies voor Noordzee schol. Ik heb daarbij aangegeven grote prioriteit te willen geven aan meer selectieve visserij en terugdringing van de discards.

De Commissaris gaf tenslotte aan oog te hebben voor de problemen met adviezen voor de gemengde visserij, maar toch de adviezen in hoge mate te willen volgen en door te laten klinken in de TAC-voorstellen die begin december door de Commissie zullen worden gepresenteerd.

Visserijovereenkomst Groenland

De Raad heeft zonder debat een politiek akkoord bereikt over de voorlopige toepassing van het gewijzigde vierde visserijprotocol met Groenland.

Officiële controles van diervoeders en levensmiddelen

Het debat in de Raad over het Commissievoorstel voor officiële controles van diervoeders en levensmiddelen spitste zich toe op de twee belangrijkste knelpunten die een politiek akkoord in de weg staan, te weten de heffingen voor controles en de sancties.

Het Commissievoorstel bepaalt dat lidstaten voor officiële controles heffingen mogen innen, met uitzondering van importcontroles, waarvoor heffingen verplicht worden gesteld. Hiertegen bleek eerder echter al veel weerstand van de lidstaten.

Het voorzitterschap heeft nu voorgesteld dat heffingen verplicht blijven voor de veterinaire controles. Voor de overige controles zouden de lidstaten volledig vrij zijn al dan niet heffingen te innen. Commissaris Byrne lichtte toe dat eerdere voorstellen om te komen tot harmonisatie van heffingen niet het gewenste resultaat hebben opgeleverd. Deze ervaring heeft de Commissaris ertoe doen besluiten dat het beter is om dit probleem op te lossen op nationaal niveau in plaats van communautair niveau. Echter, indien de Raad van mening is dat een communautaire oplossing wenselijker is, dan is de Commissie bereid hieraan mee te werken.

Het merendeel van de lidstaten gaf aan dit voorzitterschapcompromis op hoofdlijnen te kunnen steunen. Ik heb mijn sympathie uitgesproken voor de gedachte een onderscheid aan te brengen tussen verplichte en niet-verplichte vergoedingen. Daarbij heb ik me echter wel op het standpunt gesteld dat verplichte heffingen zouden moeten gelden voor alle verplichte controles, dus ook de controles op levensmiddelen die voorkomen op de lijst met risicoproducten. Bovendien zouden er in het belang van de harmonisatie minimumtarieven moeten worden ingesteld, waarin bepaalde kostenposten verplicht zijn doorberekend. Daarnaast zou het voor de lidstaten mogelijk moeten zijn om volledige kostendeekkende vergoedingen te innen.

Verder bepaalt het Commissievoorstel dat lidstaten strafrechtelijke sancties moeten opleggen voor bepaalde ernstige overtredingen van de levensmiddelenwetgeving. Commissaris Byrne zei de strafrechtelijke handhaving als een essentieel onderdeel van het voorstel te zien. Daarentegen waren de lidstaten, waaronder ook Nederland, het vrijwel unaniem eens dat het aan de lidstaten zelf is om te bepalen hoe de verschillende onderdelen van het voorstel nationaal gesanctioneerd worden. Ik heb daarbij benadrukt dat de lidstaten de vrije keus zouden moeten hebben om, met inachtneming van de eerste pijler, evenredige, doeltreffende en afschrikwekkende sancties op te leggen.

Het voorzitterschap zei te hopen in afwachting van het advies van het Europees Parlement snel een politiek akkoord over dit voorstel te bereiken.

Identificatie- en registratieregeling voor schapen en geiten

Het voorzitterschap zei het voorstel voor een verordening tot vaststelling van een systeem voor identificatie en registratie van schapen en geiten zo spoedig mogelijk te willen afronden, zodra het advies van het Europees Parlement binnen is.

Commissaris Byrne onderstreepte het belang van individuele identificatie en de registratie voor de beheersing van dierziekten. Hij zei zich bewust te zijn van het zeer ambitieuze tijdstraject – invoering per 1 juni 2006 – maar hieraan onverkort vast te willen houden.

Er heeft geen debat plaatsgevonden.

Hervorming van de sectoren suiker, tabak, olijfolie en katoen

In twee rondes heeft de Raad een oriënterend debat gevoerd over de Mededeling van de Commissie over de hervorming van de gemeenschappelijke marktordeningen voor olijfolie, tabak, katoen en suiker.

Suiker

De Raad voerde een eerste debat over de door de Commissie gepresenteerde drie beleidsopties voor de hervorming van de suikersector. Commissaris Fischler gaf in zijn inleiding aan dat met name als gevolg van de internationale druk een hervorming onvermijdelijk is. Hij pleitte ervoor de besluitvorming niet onnodig uit te stellen. Indien nu op Europees niveau besluitvormend wordt opgetreden dan is er een grotere marge bij de onderhandelingen in internationaal verband. Bovendien loopt de huidige regeling af in 2006 dus er kan niet te lang worden getalmd gelet op de langetermijnplanningen die in deze sector gebruikelijk zijn, aldus de Commissaris.

Een groot aantal lidstaten zei nog geen definitief standpunt te hebben ingenomen. Uit de eerste reacties bleek zich dan ook nog geen eenduidige richting af te tekenen voor de hervorming van de sector. Eén lidstaat gaf aan de voorkeur te hebben voor een volledige liberalisering van de suikermarkt (optie 3). Een aantal lidstaten lijkt net als Nederland te opteren voor de tweede optie – verlaging van de interne prijs in twee fasen. Weer andere lidstaten stellen zich zeer behoudend op en verkiezen handhaving van het huidige regime (optie 1). Ook over het tijdsplan voor besluitvorming zijn de visies verdeeld. Een aantal lidstaten heeft aangegeven geen overhaast besluit te willen nemen en eerst de uitkomsten van de Doha Ontwikkelingsronde en het WTO-suikerpanel te willen afwachten.

Ik heb de noodzaak van een hervorming van het 30 jaar oude beleid onderstreept. Dit omdat met de jaren een steeds hogere grensbescherming nodig is gebleken om de import van suiker af te remmen. Ook neemt de invoer met preferentiële regelingen toe. Om het hoofd te bieden aan deze ontwikkelingen zijn er maar twee mogelijkheden: ofwel de quota verlagen ofwel de extra import met behulp van exportsteun weer exporteren.

Beide wegen zijn op termijn echter onhoudbaar en niet gewenst, zo heb ik gesteld.

Voorts heb ik de randvoorwaarden toegelicht waaraan toekomstig beleid volgens Nederland zou moeten voldoen. Ten eerste moet het beleid minder handelsverstoring zijn. Dit vraagt om een forse verlaging van de interne marktprijs. Deze prijsverlaging moet gepaard gaan met een herstructurering van de sector om zich voor te bereiden op meer concurrentie. Dit zou gestimuleerd kunnen worden door de quota verhandelbaar te maken. De toekomst vraagt om verdere specialisatie, schaalvergroting en productie daar waar het het economisch het beste kan. Producenten zouden voor deze ingrijpende gevolgen deels gecompenseerd moeten worden. Tenslotte moeten de internationale baten van de hervorming vooral ten goede komen aan de armste ontwikkelingslanden. Ik heb daarbij aangegeven dat ook in de ACS-landen sprake moet zijn van een heroriëntatie van de productie en dat de EU daarvoor ook een financiële verantwoordelijkheid heeft. Deze landen hebben zich immers jarenlang gericht op het beleid zoals dit tot nu gevoerd werd in de EU. Vanuit dit perspectief vallen de opties 1 en 3 af, zo heb ik geconcludeerd.

Tabak, olijfolie en katoen

Ook over tabak werd door de Raad voor het eerst gesproken. Hierbij tekende zich een duidelijke tweedeling af tussen producerende en niet-producerende lidstaten. De producerende lidstaten zijn tegen de voorgestelde volledige ontkoppeling van de steun in drie jaar. Ze trekken niet in twijfel dat een hervorming aan moet sluiten bij de principes van de

hervorming van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) zoals overeengekomen in juni 2003 in Luxemburg. Maar zo stellen zij, dit akkoord biedt de mogelijkheid voor gedeeltelijke ontkoppeling en die willen ze voor de tabakssector ook. Dit vanwege de negatieve sociale en economische gevolgen in de productiegebieden. Verder zijn ze van mening dat de dubbele overdracht naar de tweede pijler van het gemeenschappelijk landbouwbeleid niet rechtvaardig is. Enerzijds wordt – conform het Akkoord van Luxemburg – via modulatie bijgedragen. Anderzijds stelt de Commissie nu voor om een deel van de huidige steun in te zetten ten behoeve van herstructurering van de sector. Ten slotte zijn deze lidstaten niet overtuigd van het positieve effect van de hervorming op de volksgezondheid. De import van rookwaren uit derde landen zal immers alleen maar toenemen.

De meeste niet-producerende lidstaten daarentegen zeiden het Commissievoorstel ten algemene te kunnen steunen.

Over het Commissievoorstel voor de hervorming van katoensector bleken de meningsverschillen eveneens langs de scheidslijn producerende en niet-producerende lidstaten te lopen. In dat opzicht waren de meningen niet veranderd ten opzichte van de eerste discussie over katoen in de Raad van 13 oktober. Ik zou in dit verband willen verwijzen naar mijn brief van 31 oktober jl. met het verslag van de Landbouw- en Visserijraad (Vergaderjaar 2003–2004, 21 501–32, nr. 49, TK).

Ik heb gezegd de Commissievoorstellen te steunen, omdat ze aansluiten bij de systematiek van de hervorming van het GLB. Specifiek ten aanzien van katoen heb ik opgemerkt dat Nederland graag een aanpassing zou zien in de richting van volledige ontkoppeling.

Dit zou de internationale kritiek op het beleid – met name van de Afrikaanse landen – verminderen. Tevens zou het een positief signaal afgeven richting de WTO. Over olijfolie heb ik in het bijzonder opgemerkt dat er in verhouding veel naar deze sector gaat, zeker gezien het gegeven dat de EU als grootste producent van olijfolie ter wereld nauwelijks concurrentie kent.

Commissaris Fischler zei op korte termijn met concrete wetgevingsvoorstellen te zullen komen voor wat betreft tabak, olijfolie en katoen. Deze voorstellen zijn inderdaad op 19 november jl. door het College van Commissarissen goedgekeurd en bekendgemaakt.

Diversen

Honden- en kattenbont

In een gezamenlijk initiatief deden Denemarken en Nederland een oproep aan de Commissie om op communautair niveau te komen tot een verbod op de import van honden en kattenbont. Het initiatief werd door vrijwel alle lidstaten ondersteund. Hoewel ook Commissaris Byrne zijn sympathie uitsprak, zei hij tegelijkertijd geen communautaire rechtsgrondslag te zien voor een importverbod. De Commissaris heeft echter wel toegezegd daar waar mogelijk en opportuun de kwestie op internationaal niveau aan de orde te stellen.

Truffelteelt

Frankrijk, gesteund door Italië en Spanje, vroeg aandacht voor de stimulering van de truffelteelt in de EU. Onderzoek naar kwaliteitsverbetering, het herstel van de truffelgaarden en het definiëren van communautaire standaarden, zouden hieraan een bijdrage kunnen leveren. Frankrijk gaf hierbij

aan mogelijkheden te zien via de programma's voor plattelandsonwikkeling.

De Commissie heeft aangegeven initiatieven te zullen nemen om internationale normen uit te werken. Verder is de Commissie echter van mening dat de kaderverordening Plattelandsontwikkeling en de Gemeenschappelijke Marktordening voor Groente en fruit voldoende ruimte bieden.

Verlaging braakleggingspercentage verkoopseizoen 2004/2005

In het kader van Agenda 2000 is bepaald dat producenten 10 procent van hun bouwland braak moeten leggen om in aanmerking te komen voor de areaalbetalingen voor akkerbouwgewassen. Dit om een evenwicht te bereiken tussen de communautaire productie en de te verwachten afzetmogelijkheden.

De Commissie presenteerde de Raad een voorstel om voor het verkoopseizoen 2004/2005 het braakleggingspercentage eenmalig te verlagen tot 5 procent. Dit om de voorraden weer op peil te brengen. In het verkoopseizoen 2003/2004 is de productie van granen in de EU-15 zeer laag als gevolg van ernstige droogte in de belangrijkste productiegebieden van de Unie, 183,6 mln ton in vergelijking tot 209 mln ton in 2002/2003.

Hierdoor zullen de eindvoorraden voor het lopende seizoen zeer laag uitvallen. Een normale oogst in 2004 bij 10 procent braaklegging zal naar verwachting geen belangrijk herstel van de voorraden teweeg brengen. Een slechte oogst zou de interne markt zelfs aan ernstige risico's kunnen blootstellen. Een positief signaal van de Raad zou de bestaande onrust in de sector enigszins wegnemen, aldus lichtte de Commissaris het voorstel toe.

Het Commissievoorstel is in eerste reactie welwillend door de Raad ontvangen. Het is dan ook de verwachting dat de Raad het voorstel in december aan zal kunnen nemen. Daarom zal het Europees Parlement, dat adviesrecht in deze heeft, gevraagd worden om versneld met een advies te komen.

Situatie op de rijstmarkt en reglementering van de hervorming van het GLB

De Portugese minister sprak zijn bezorgdheid uit over de verminderde activiteiten op de rijstmarkt. Portugal wijt dit aan de onduidelijkheid die bestaat over de implementatie van de hervorming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid en wil gegarandeerde toegang tot de interventievoorraden voor alle producenten.

Commissaris Fischler zei geen signalen te hebben ontvangen over serieuze marktverstoring. Hij zegde toe de situatie in de gaten te zullen houden en indien nodig via het Beheerscomité maatregelen te zullen nemen. Ten slotte kondigde de Commissaris aan begin 2004 een ontwerp-Verordening te zullen presenteren inzake aankoop en interventie.

Situatie op de graanmarkt

Spanje vroeg aandacht voor de problemen in de Spaanse veevoedersector als gevolg van de droogte van de afgelopen zomer. Hierdoor zijn de prijzen opgelopen. Om dit probleem op te lossen stelt Spanje voor de aanwezige voorraden in noordelijke lidstaten, en met name Duitsland, naar Spanje te transporteren. Een subsidiëring van de transportkosten zou dan stimulerend kunnen werken.

Commissaris Fischler deelde de analyse van Spanje dat de voederprijzen hoog zijn, maar ontkende dat er een aanzienlijk prijsverschil zou zijn tussen Duitsland en Spanje. Hij zei dan ook niet bereid te zijn een transportsubsidie te overwegen.

Wel zal de Commissie doorgaan met het genereren in de markt plaatsen van hoeveelheden gerst, rogge en graan uit de interventievoorraden om de markt te ontspannen.

Salzburg Conferentie Plattelandsbeleid

Commissaris Fischler informeerde de Raad kort over de conferentie in Salzburg over de toekomst van het plattelandsbeleid. De Commissaris noemde de conferentie succesvol. Op basis van de uitkomsten van de conferentie zal een eerste balans opgemaakt worden over hoe en waar het huidige beleid verbeterd kan worden. Dit als voorbereiding voor de nieuwe kaderverordening Plattelandsontwikkeling, die in 2007 zijn beslag moet krijgen.

Interventievoorraden in toetredende lidstaten

De Slowaakse minister bracht de recent aangenomen Commissieverordening 1972/2003 ten aanzien van interventievoorraden onder de aandacht van de Raad. Deze commissieverordening heeft tot doel om speculatie middels interventievoorraden tegen te gaan gelet op het verschil in douanetarieven dat ontstaat door de toetreding van de kandidaat-lidstaten op 1 mei 2004. De minister verzocht de Commissie deze wetgeving opnieuw onder de loep te nemen gelet op de onuitvoerbaarheid ervan. Het Slowaakse verzoek werd breed gesteund door de andere toetredende lidstaten.

Ik heb daarop aangegeven dat de lijn en de logica van de Commissie helder zijn, maar dat Nederland van zijn kant bereid is enige flexibiliteit te tonen en te kijken waar de administratieve last enigszins verlicht zou kunnen worden. Hierin werd ik gesteund door een drietal andere lidstaten. Ook Commissaris Fischler sprak vervolgens zijn bereidheid uit om bilateraal met de kandidaat-lidstaten deze kwestie te bespreken en te zoeken naar een oplossing.

Toekomstige werkzaamheden

De volgende zitting van de Landbouw- en Visserijraad zal plaatsvinden op 17 en 18 december 2003 te Brussel.

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
C. P. Veerman

Lijst van aangenomen A-punten :

1. Conclusies van de Raad inzake de dringendheid van de ratificatie van het Internationaal Verdrag inzake plantgenetische bronnen voor voedsel en landbouw door de lidstaten
doc. 14 340/03 AGRI 334 FAO 32
2. Aanneming van het besluit van de Raad inzake toetreding van de Europese Gemeenschap tot de Commissie van de Codex Alimentarius
doc. 13 089/03 CODEX 40 + COR 1 (es); 13 073/03 CODEX 39 OC 632+ ADD 1 + ADD 2
3. Aanneming van het besluit van de Raad inzake het standpunt van de Gemeenschap met betrekking tot de wijziging van aanhangsels 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 11 van bijlage 11 bij de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake de handel in landbouwproducten
doc. 13 340/03 AGRILEG 240 OC 623; 13 567/03 AGRILEG 243 OC 638
4. Aanneming van de verordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1907/90 betreffende bepaalde handelsnormen voor eieren (WB + V)
doc. 14 070/03 AGRIORG 65 OC 672; 14 087/03 AGRIORG 67 OC 673 + ADD 1
5. Aanneming van de verordening van de Raad houdende wijziging van Verordening nr. 79/65/EEG tot oprichting van een boekhoudkundig informatienet betreffende de inkomens en de bedrijfseconomische positie van de landbouwbedrijven in de Europese Economische Gemeenschap (WB)
doc. 13 858/03 AGRI 318 ; 14 607/03 AGRI 342 OC 701
6. Aanneming van de richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 96/16/EG van de Raad betreffende statistische enquêtes inzake melk en zuivelproducten (WB)
doc. PE-CONS 3663/03 AGRI 271 AGRIORG 48 CODEC 1151 OC 565
14 614/03 STATIS 13 AGRI 343 AGRIORG 70 CODEC 1562 OC 70 goedgekeurd door het Speciaal Comité Landbouw op 27.10.03
7. Aanneming van de verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de landbouwrekeningen in de Gemeenschap (WB)
doc. PE-CONS 3664/03 AGRI 272 AGRIFIN 103 CODEC 1152 OC 566 + COR 1 (fr,en,sv) 14 605/03 STATIS 12 AGRI 341 AGRIFIN 140 CODEC 1561 OC 702

The Dog and Cat Protection Act of 2000

[Public Law 106-476, 114 Stat. 2101, codified at 19 U.S.C. 1308]

**CHAPTER 3—PROHIBITION ON IMPORTATION OF PRODUCTS MADE WITH
DOG OR CAT FUR**

SEC. 1441. SHORT TITLE.

This chapter may be cited as the ‘Dog and Cat Protection Act of 2000’.

SEC. 1442. FINDINGS AND PURPOSES.

(a) FINDINGS- Congress makes the following findings:

(1) An estimated 2,000,000 dogs and cats are slaughtered and sold annually as part of the international fur trade. Internationally, dog and cat fur is used in a wide variety of products, including fur coats and jackets, fur trimmed garments, hats, gloves, decorative accessories, stuffed animals, and other toys.

(2) The United States represents one of the largest markets for the sale of fur and fur products in the world. Market demand for fur products in the United States has led to the introduction of dog and cat fur products into United States commerce, frequently based on deceptive or fraudulent labeling of the products to disguise the true nature of the fur and mislead United States wholesalers, retailers, and consumers.

(3) Dog and cat fur, when dyed, is not easily distinguishable to persons who are not experts from other furs such as fox, rabbit, coyote, wolf, and mink, and synthetic materials made to resemble real fur. Dog and cat fur is generally less expensive than other types of fur and may be used as a substitute for more expensive types of furs, which provides an incentive to engage in unfair or fraudulent trade practices in the importation, exportation, distribution, or sale of fur products, including deceptive labeling and other practices designed to disguise the true contents or origin of the product.

(4) Forensic texts have documented that dog and cat fur products are being imported into the United States subject to deceptive labels or other practices designed to conceal the use of dog or cat fur in the production of wearing apparel, toys, and other products.

(5) Publicly available evidence reflects ongoing significant use of dogs and cats bred expressly for their fur by foreign fur producers for manufacture into wearing apparel, toys, and other products that have been introduced into United States commerce. The evidence indicates that foreign fur producers also rely on the use of stray dogs and cats and stolen pets for the manufacture of fur products destined for the world and United States markets.

(6) The methods of housing, transporting, and slaughtering dogs and cats for fur production are generally unregulated and inhumane.

(7) The trade of dog and cat fur products is ethically and aesthetically abhorrent to United States citizens. Consumers in the United States have a right to know if products offered for sale contain dog or cat fur and to ensure that they are not unwitting partici-

pants in this gruesome trade.

(8) Persons who engage in the sale of dog or cat fur products, including the fraudulent trade practices identified above, gain an unfair competitive advantage over persons who engage in legitimate trade in apparel, toys, and other products, and derive an unfair benefit from consumers who buy their products.

(9) The imposition of a ban on the sale, manufacture, offer for sale, transportation, and distribution of dog and cat fur products, regardless of their source, is consistent with the international obligations of the United States because it applies equally to domestic and foreign producers and avoids any discrimination among foreign sources of competing products. Such a ban is also consistent with provisions of international agreements to which the United States is a party that expressly allow for measures designed to protect the health and welfare of animals and to enjoin the use of deceptive trade practices in international or domestic commerce.

(b) PURPOSES- The purposes of this chapter are to—

(1) prohibit imports, exports, sale, manufacture, offer for sale, transportation, and distribution in the United States of dog and cat fur products, in order to ensure that United States market demand does not provide an incentive to slaughter dogs or cats for their fur;

(2) require accurate labeling of fur species so that consumers in the United States can make informed choices and ensure that they are not unwitting contributors to this gruesome trade; and

(3) ensure that the customs laws of the United States are not undermined by illicit international traffic in dog and cat fur products.

SEC. 1443. PROHIBITION ON IMPORTATION OF PRODUCTS MADE WITH DOG OR CAT FUR.

(a) IN GENERAL- Title III of the Tariff Act of 1930 is amended by inserting after section 307 the following new section:

‘SEC. 308. PROHIBITION ON IMPORTATION OF DOG AND CAT FUR PRODUCTS.

‘(a) DEFINITIONS- In this section:

*‘(1) CAT FUR- The term ‘cat fur’ means the pelt or skin of any animal of the species *Felis catus*.*

‘(2) INTERSTATE COMMERCE- The term ‘interstate commerce’ means the transportation for sale, trade, or use between any State, territory, or possession of the United States, or the District of Columbia, and any place outside thereof.

‘(3) CUSTOMS LAWS- The term ‘customs laws of the United States’ means any other law or regulation enforced or administered by the United States Customs Service.

‘(4) DESIGNATED AUTHORITY- The term ‘designated authority’ means the Secretary of the Treasury, with respect to the prohibitions under subsection (b)(1)(A), and the President (or the President’s designee), with respect to the prohibitions under subsection (b)(1)(B).

*‘(5) DOG FUR- The term ‘dog fur’ means the pelt or skin of any animal of the species *Canis familiaris*.*

‘(6) DOG OR CAT FUR PRODUCT- The term ‘dog or cat fur product’ means any item of merchandise which consists, or is composed in whole or in part, of any dog fur, cat fur, or both.

‘(7) PERSON- The term ‘person’ includes any individual, partnership, corporation, association, organization, business trust, government entity, or other entity subject to the jurisdiction of the United States.

‘(8) UNITED STATES- The term ‘United States’ means the customs territory of the United States, as defined in general note 2 of the Harmonized Tariff Schedule of the United States.

‘(b) PROHIBITIONS-

‘(1) IN GENERAL- It shall be unlawful for any person to—

‘(A) import into, or export from, the United States any dog or cat fur product; or

‘(B) introduce into interstate commerce, manufacture for introduction into interstate commerce, sell, trade, or advertise in interstate commerce, offer to sell, or transport or distribute in interstate commerce in the United States, any dog or cat fur product.

‘(2) EXCEPTION- This subsection shall not apply to the importation, exportation, or transportation, for noncommercial purposes, of a personal pet that is deceased, including a pet preserved through taxidermy.

‘(c) PENALTIES AND ENFORCEMENT-

‘(1) CIVIL PENALTIES-

‘(A) IN GENERAL- Any person who violates any provision of this section or any regulation issued under this section may, in addition to any other civil or criminal penalty that may be imposed under title 18, United States Code, or any other provision of law, be assessed a civil penalty by the designated authority of not more than—

‘(i) \$10,000 for each separate knowing and intentional violation;

‘(ii) \$5,000 for each separate grossly negligent violation; or

‘(iii) \$3,000 for each separate negligent violation.

‘(B) DEBARMENT- The designated authority may prohibit a person from importing, exporting, transporting, distributing, manufacturing, or selling any fur product in the United States, if the designated authority finds that the person has engaged in a pattern or practice of actions that has resulted in a final administrative determination with respect to the assessment of civil penalties for knowing and intentional or grossly negligent violations of any provision of this section or any regulation issued under this section.

‘(C) FACTORS IN ASSESSING PENALTIES- In determining the amount of civil penalties under this paragraph, the designated authority shall take into account the degree of culpability, any history of prior violations under this section, ability to pay, the seriousness of the violation, and such other matters as fairness may require.

‘(D) NOTICE- No penalty may be assessed under this paragraph against a person unless the person is given notice and opportunity for a hearing with respect to such violation in accordance with section 554 of title 5, United States Code.

‘(2) FORFEITURE- Any dog or cat fur product manufactured, taken, possessed, sold, purchased, offered for sale or purchase, transported, delivered, received, carried, shipped, imported, or exported contrary to the provisions of this section or any regulation issued under this section shall be subject to forfeiture to the United States.

‘(3) ENFORCEMENT- The Secretary of the Treasury shall enforce the provisions of this section with respect to the prohibitions under subsection (b)(1)(A), and the President shall enforce the provisions of this section with respect to the prohibitions under subsection (b)(1)(B).

‘(4) REGULATIONS- Not later than 270 days after the date of enactment of this section, the designated authorities shall, after notice and opportunity for comment, issue regulations to carry out the provisions of this section. The regulations of the Secretary of the Treasury shall provide for a process by which testing laboratories, whether domestic or foreign, can qualify for certification by the United States Customs Service by demonstrating the reliability of the procedures used for determining the type of fur contained in articles intended for sale or consumption in interstate commerce. Use of a laboratory certified by the United

States Customs Service to determine the nature of fur contained in an item to which subsection (b) applies is not required to avoid liability under this section but may, in a case in which a person can establish that the goods imported were tested by such a laboratory and that the item was not found to be a dog or cat fur product, prove dispositive in determining whether that person exercised reasonable care for purposes of paragraph (6).

‘(5) REWARD- The designated authority shall pay a reward of not less than \$500 to any person who furnishes information that establishes or leads to a civil penalty assessment, debarment, or forfeiture of property for any violation of this section or any regulation issued under this section.

‘(6) AFFIRMATIVE DEFENSE- Any person accused of a violation under this section has a defense to any proceeding brought under this section on account of such violation if that person establishes by a preponderance of the evidence that the person exercised reasonable care—

‘(A) in determining the nature of the products alleged to have resulted in such violation; and

‘(B) in ensuring that the products were accompanied by documentation, packaging, and labeling that were accurate as to the nature of the products.

‘(7) COORDINATION WITH OTHER LAWS- Nothing in this section shall be construed as superseding or limiting in any manner the functions and responsibilities of the Secretary of the Treasury under the customs laws of the United States.

‘(d) PUBLICATION OF NAMES OF CERTAIN VIOLATORS- The designated authorities shall, at least once each year, publish in the Federal Register a list of the names of any producer, manufacturer, supplier, seller, importer, or exporter, whether or not located within the customs territory of the United States or subject to the jurisdiction of the United States, against whom a final administrative determination with respect to the assessment of a civil penalty for a knowing and intentional or a grossly negligent violation has been made under this section.

‘(e) REPORTS- In order to enable Congress to engage in active, continuing oversight of this section, the designated authorities shall provide the following:

‘(1) PLAN FOR ENFORCEMENT- Within 3 months after the date of enactment of this section, the designated authorities shall submit to Congress a plan for the enforcement of the provisions of this section, including training and procedures to ensure that United States Government personnel are equipped with state-of-the-art technologies to identify potential dog or cat fur products and to determine the true content of such products.

‘(2) REPORT ON ENFORCEMENT EFFORTS- Not later than 1 year after the date of enactment of this section, and on an annual basis thereafter, the designated authorities shall submit a report to Congress on the efforts of the United States Government to enforce the provisions of this section and the adequacy of the resources to do so. The report shall include an analysis of the training of United States Government personnel to identify dog and cat fur products effectively and to take appropriate action to enforce this section. The report shall include the findings of the designated authorities as to whether any government has engaged in a pattern or practice of support for trade in products the importation of which are prohibited under this section.’.

(b) CONFORMING AMENDMENT- Section 2(d) of the Fur Products Labeling Act (15 U.S.C. 69(d)) is amended by inserting ‘(other than any dog or cat fur product to which section 308 of the Tariff Act of 1930 applies)’ after ‘shall not include such articles’.

(c) EFFECTIVE DATE- The amendments made by this section shall take effect on the date of enactment of this Act

Ministry of Health

Decree of 21 December 2001

Precautionary measures for the protection of domestic dogs and cats. (GU n.7, 9 January 2002)

The Minister of Health

Having regard to the decree of the President of the Republic of 8 February 1954, n.320;

Having regard to the law of 14 August 1991, n.281, general policy law about animals and the prevention of straying, in particular to Article 1 assigning to the State the promotion and the control of the protection of pet animals in order to support the correct cohabitation between humans and animals, and the protection of the public health and the environment;

Considering that the pursuit of this goal implies the need and the urgency to adopt, in lack of a specific EU regulation, a specific cautionary measure for domestic dogs and cats, also to prevent the deplorable commercial use of their skins and furs which have been reported as illegally introduced in the national territory;

Having regard to Article 32, of the law of 23 December 1978, n.833;

Having regard to Article 117 of the legislative decree of 31 March 1998, n.112

Establishes that:

Article 1

It is forbidden:

a) to use dogs (*canis familiaris*) and cats (*felis catus*) for the production or the manufacturing of skins, furs, clothes and leather items made of or obtained, in

whole or in part, from the skins and the furs of the above mentioned animal species;

b) to detain or trade skins and furs of dogs and cats;

c) to introduce in the national territory skins and furs of dogs and cats belonging to the above mentioned species, for any purpose or use, as well as clothes items and leather items obtained, in whole or in part, from the skins and the furs of the above mentioned animal species.

Article 2

The violation of this decree will imply the enforcement of the sanctions provided by paragraph 650 of the criminal code. Following the verification of the violation all evidence will be seized then stocked and destroyed at the expenses of the concerned parties. This decree will be valid for one year from the date of publication on the Official Journal of the Republic of Italy.

Rome, 21 December 2001

The Minister: Sirchia

BIJLAGE 8: HET BELGISCHE WETSVOORSTEL

Het Belgische verbod op de handel in honden- en kattenbont wordt in drie stappen ingevoerd. De eerste stap is een Ministerieel Besluit waarmee de invoer van honden- en kattenbont onderhavig wordt aan een vergunningsstelsel. De tweede stap is een Koninklijk Besluit waarmee etikettering van honden- en kattenbont verplicht wordt gesteld. De derde en laatste stap is een daadwerkelijk wettelijk verbod op handel in honden- en kattenbont.

Verdere informatie is te verkrijgen via:

Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid Rudy Demotte
Kunstlaan 7
B 1210 Brussel
Tel. (32) 2-2202011
Fax (32) 2-2202067
info@rudymotte.be

Europarlementariër Rosa Mertens
Konijnenstraat 11
Te Beerse
postnummer 2340
Tel (32) 3-3116906
rosa.mertens@pandora.be

BIJLAGE 9: HET AMERIKAANSE HANDHAVINGSPLAN

Het U.S. Plan for Enforcement is onder internationaal protocol verkrijgbaar via:

US Customs and Border Protection
Department International Affairs
Mr. Michael T. Schmitz
1300 Pennsylvania Avenue, N.W.
Washington, D.C. 20229
Tel. (202) 927-0400
<http://www.customs.treas.gov>

Van: Customs Service Center [customs@customs-mail.custhelp.com]
Verzonden: maandag 26 april 2004 16:35
Aan: lpeppelenbos@sp.nl
Onderwerp:[Contact: 040421-000012]

Recently you requested personal assistance from our on-line support center. Below is a summary of your request and our response.

Customer 04/21/2004 04:53 AM

I write to you on behalf of the Socialist Party of the Netherlands. We are working in the parliament on a ban on the importation of dog and cat fur. The US law provides an example for us. We are very much interested in getting a copy of the plan of enforcement that US Customs developed in relation to that law. Can you send us a copy?

Response (Julie) 04/26/2004 10:35 AM

This is law enforcement sensitive information and cannot be released without international protocol. Please contact the CBP Office of International Affairs at (202) 927-0400.

Question Reference #040421-000012

**BIJLAGE 10: NEDERLANDSE BEDRIJVEN WAAR IN HET VERLEDEN PRODUCTEN
MET HONDEN- EN KATTENBONT ZIJN AANGETROFFEN**

Xenos, warenhuis

Kijkshop, warenhuis

Action, warenhuis

Groenrijk, tuincentrum

Didi, modezaak

TenBos B.V., importeur van geschenkartikelen

VNK Pet Products B.V., producten voor huisdieren

BIJLAGE 11: MOBIEL DNA-LABORATORIUM (SIAM)

Het SIAM laboratorium is een product van:

Gene-facts Analyselabor Saarbrücken
Stuhlsatzenhausweg 69
D-66123 Saarbrücken
Tel. (49) 681-95928877
Fax: (49) 681-95928879
<http://www.gene-facts.com/DEUTSCH/SIAM/siam.html>

BIJLAGE 12: OVERIGE CONTACTEN

Stichting Bont voor Dieren
Postbus 92044
1090 AA Amsterdam
Tel: 020 6766600
info@bontvoordieren.nl
www.bontvoordieren.nl

GAIA
Paleizenstraat 90
1030 Brussel
Tel: (32) 2-2452950
info@gaia.be
www.gaia.be

The Humane Society of the United States
2100 L St., NW
Washington, DC 20037
Tel. 202-452-1100
www.hsus.org

SP-eerste weg links

Tweede-Kamerfractie, Plein 2, Postbus 20018, 2500 EA 's-Gravenhage

T (070) 318 30 44 F (070) 318 38 03 E kamer@sp.nl I www.sp.nl

